

بیست و هشتم هساشِر، وَرگ دُوجین بوده

Bistohash te Hasäsher, Vərgə döjin bude

بیست و هشت هساشعر، به انتخاب وَرگ

توضیح درباره شیوه نگارش لاتین: علامت **ə** نمایانگر صدایی بین فتحه و کسره است که به طور معمول، در اضافه‌ها و ترکیب‌های وصفی بین دو کلمه، به آخر کلمه اول اضافه می‌گردد. مانند سورخ کتاب یا **surkhə kitaab** (به معنی کتاب قرمز) که در نگارش با خط عربی فارسی نیز با این علامت نشان داده می‌شود: « **ص** » هم‌چنین، نماد **ä** نمایانگر **آ** کشیده است. و **a** نیز نمایانگر فتحه. نماد **ö** نیز نشانگر ضمه کشیده است. برای مثال در مصدر رفتن، از این علامت استفاده می‌گردد: **شُون** : **shön** علامت **u** نشانگر **او** (در توپ، یا نور) بوده و **o** نیز نمایانگر ضمه (در آردک، پُل) می‌باشد.

(1)

باد

ساز نقاره

دس شوب

دس کلا صدا

بَرَم.

ناجه بوردن درمی.

Bäd/ säzə naghäre/ dasə shub/ daskälä sadä/ baram./ Näje bordan darəmi.

ترجمه: باد/ ساز و نقاره/ سوت با انگشت/ صدای دست‌افشانی/ خلعت. / آرزو می‌بریم.
(محمد فارسی)

(2)

مویه آره

ای وار ده -

دار.

او روز ره
کی چئن -
می دس فارس -
نیه.

Mevə are/ i vār de/ dār./ U ruzə re/ ki chen/ mi dəs-fārəs/ niyə.

ترجمه: دیگر بار / درخت میوه می آورد / روزی که / چیدن / در دسترس من / نیست.
(محمد بُشرا)

(3)
ورف لآچه لآچه
لخت دار سر،
برسی میوه کلاجه.

Varfə lächə lächə/ lekhtə dārə sar./ barsey mivə kaläje.

ترجمه: برف گلوله گلوله می بارد / بر درخت لخت / کلاغان میوه های رسیده اند.
(جلیل قیصری)

(4)
سایه
سنگ امره درد دیل کا دبو،
کو دیل
توکون خورد.

Säye/ sangə amre dardədil kâ dəbu./ Ku dil/ tukown xord.

ترجمه: سایه / با سنگ درد دل می کرد، / دل کوه / می لرزید.
(دریایی لنگرودی)

(5)
بجینه
ای پئم بجا بو
آرم

تره.

Bajbine/ i pem bajärə bo/ äram/ tare.

ترجمه: هنگام درو/ چنگی از عطر شالیزار را/ می آورم/ برای تو.
تذکر: پئم (pem) در گیلکی واحد اندازه گیری آن میزان از ساقه شالی است که در یک مشت جای گیرد.
(رحیم چراغی)

(6)

می توقاین،
وورزامو!
جی بس، تو
تاسیانی مرزانا،
بگردسی!

Mi toghäyan,/ vurzämo!/ ji bas, tu/ täsäyāni marzänä,/ bagardasi!

ترجمه: عاشقانه هایم،/ به خوشه نشست! آن قدر/ بر کرت های دلتنگی،/ رفتی و آمدی!
(غلام حسین عظیمی)

(7)

تو روخوئنه او طرف،
مو ای طرف.
اگه ایتا پورد نها بی!

Tu ruxownə u taraf,/ mo i taraf./ Agə itä purd nahä bi!

ترجمه: تو در آن سوی رود،/ من در این سو./ اگر پلی می بود!
(هوشنگ عباسی)

(8)

او زمات کی می داز
پلنگ دستانه بیگنت،
می دو چوشم نیناکی
اون چنگ مئن دبو.

U zamät ki mi döz/ palangə dastäne bigant,/ mi du chushmə ninäki/ unə changə men dabu.

ترجمه: آن زمان که داس من/ دستان پلنگ را برید،/ مردمک چشمانم/ در چنگال او بود.
(فریدون سلیمی)

(9)

زندگی،
خشت پورده هچم هچم جؤر شوئه
اون سر ایسانه
سرفترک جیر امانه
آب او طرف،
هنده لنگروده.

Zedəgi,/ xəshtə-purde hacham-hacham jowr shöne/ unə sar isane/ sarfatark jir amane/
Äbə u taraf,/ hande langərude.

ترجمه: زندگی،/ خمیده و به زحمت از پل خشتی بالا رفتن است/ بر بالای آن ایستادن است/ به شتاب پایین آمدن است/
ان سوی آب،/ باز هم لنگرود است.
(علی بالایی لنگرودی)

(10)

شلاب وارنه و شو وارنه
مازرون:
سبزه گیس گمن کیجا
دوش گیرنه آسمون جا.

Sheläb värne o show värne/ mäzerun:/ sabzə gis kamanə kijä/ dush girne äsemunə jä.

ترجمه: باران بی وقفه می بارد و شب فرود می آید/ مازندران:/ دختر سبزه روی گیسو کمند/ در زیر آسمان دوش می گیرد.
(جلیل قیصری)

(11)

دار قورباغای

فوت دئودره
خو شیپوره
هوا دیل
خیلی پوره.

Därə ghubäghäy/ fut dau dare/ xu sheypure/ havä dil/ xəyli pure.

ترجمه: غوک درختی در شیپورش می‌دمد/ دل آسمان/ آکنده اندوه.
(دریایی لنگرودی)

(12)

پیران بکنده دارون
جاده‌ئن کنار،
صف ایسان
بهار رافا.

Piran bakande därown,/ jaddanə kenär,/ saf isan/ bahärə räfä.

ترجمه: درختان لخت/ در کنار جاده‌ها/ به صف ایستاده‌اند/ در انتظار بهار.
(محسن بافکر لیالستانی)

(13)

مره تشنه گوده.

ایتا تیکه شورما
گاز بزم
می دورون
وارش واره!

Mare teshnə gude./ Itä tikke shuramä/ gäz bazem/ mi durun/ väresh väre.

ترجمه: تشنه‌گی بر من غلبه کرد./ گوشه‌ای از مه غلیظ را/ لای دندان‌هایم گذاشتم/ در درون‌ام/ بارانی است!
(محمد بُشرا)

(14)

بولند آسمانا فندیره،
به چنگا گیفته خاکا
خوشک دار.
بهار ابر چوم جه ارسو-
هیست هیست.

Bulandə äsemänä fandere,/ be changä gifte khäkä/ khushkə dār./ bahärə abrə chum jə
arsu_ / histə hist.

ترجمه: به آسمان بلند/ می نگرد/ چنگ در خاک افکنده/ درخت خشک./ چشم ابر بهار/ خیس خیس/ از اشک.
(محمد بشرا)

(15)

چی غم دره بهارا کی
تومام دار خالا
رنگ به رنگ تیریشه-
توشکا زه؟

Chi gham dare bahärä ki/ tumämə dārə khälä./ ranə be rangə tirishe_ / tushkə ze?

ترجمه: بهار را چه اندوهی است/ که بر همه درختان و شاخهها/ دخیل رنگارنگ- / گره زده است؟
(محمد بشرا)

(16)

زمستان، خو گیسا
آسیاب مئن سیفیدا نوکود
بهارا واورس
آلوچه دار گول
برفا مانه.

Zemestän, khu gisä/ äsiyäbə men sifidä nukud/ bahärä vävərs/ äluचे-därə gul/ barfä
mäne.

ترجمه: در آسیاب/ سپید نکرده است/ گیسوان اش را زمستان/ از بهار پرس و جو کن/ که درخت گوجه/ برف پوش است.
(کبرا پاریاو)

(17)

تی سورخ دیم
ول گیره می دیلّ هیمه وّر.
آینه
دیم و هیمه نشناسه.

Ti surkhə dim/ val gire mi dilə hime var./ Äyne/ dim o hime nashnäse.

ترجمه: گونه سرخ تو/ کنار هیزم دل من شعله می کشد./ آینه که گونه و هیزم نمی شناسد.
(علی رضا پنجه‌ای)

(18)

دور راشنه
رادوار بوم
ووین وراز
بی نممّ آیازّ
هیتا آواز
کولکاله
پسازه
.
.
.
گردمه
تیره
تفتازه.

Durə rāshene/ rādavār bum/ vovinvorāz/ bi namnamə ayāzə/ hitā ävāz/ kulkäle/ pasāze/ ...
/ gardamə/ tere/ taftāze.

ترجمه: عابر راه‌های دور بوده‌ام/ بریده و رهاشده/ بی نمم شب‌نمی از هیچ آواز/ درهم ریخته/ پس زده/ ... / به جست‌وجوی
توام/ تب‌آلود.
(مسعود پورهادی)

(19)

چنده

دیواران

قد بکشده

نشا دئن

هیذره

مایا!

Chande/ divārān/ ghad bakəshəde/ nashā den/ hizarə/ māyā!

ترجمه: دیوارها/ بلند شده‌اند/ چه قدر/ ماه را/ هیچ/ نمی توان دید.
(مهرداد پبله‌ور)

(20)

ابران دورون، ماهی

زنه دوم.

آب آندی روشن کی بیده بو؟

Abrānə durun, māhi/ zəne dum./ Āb andi roshan ki bide bu?

ترجمه: ماهی، در ابرها/ دم می جنباند./ آب بدین زلالی که دیده بود؟
(م.پ. جکتاجی)

(21)

نا دلّ خَش

نا دلّ به صَوایی خُونش

اَسبّ تلا

اَمشو چّه آنّه سیوسو خونّه!

Nā delə khesh/ nā del be savāyi khunnəsh/ əsbə talā/ amsho chə anne siyo-siyo khonne!

ترجمه: نه دل امیدواری/ نه امید به خوانش صبحی/ خروس سپید/ امشب چه قدر آوازهای سیاه می خواند!
(محمد صادق رئیسی)

(22)

ماه
بنه ی گتّ خاخر ر
هر شو
سیو چادرّ مین
شه کچیکّ براژ لَتّ سر
أسری شنه.

Māh/ bənəye gatə khākhər re/ har sho/ siyo chādorə miyen/ she kəchikə bərārə latə sar/
asri shənne.

ترجمه: ماه/ خواهر بزرگ زمین است/ هر شب/ میان چادر سیاه/ بر تابوت برادر کوچک خود/ می‌گرید ماه.
(محمد صادق رئیسی)

(23)

داروگ
سبز تن و آبیه خونش
بِنه و آسمون هیدله

Dārvag/ sabzə tan o ābiyā khunnəsh/ bənə o āsemun hidələ.

ترجمه: قورباغه درختی/ سبز تن و آبی‌آوا/ زمین و آسمانِ توأمان.
(جلیل قیصری)

(24)

فال هارشی مِ سیو...
تیوری کیجائه گتّ گتّ چش
وارشی وِ .

Fāl hārəshime siyo.../ tapuri kijāe gat-gatə chəsh/ vāreshi ve.

ترجمه: فال گرفتم سیاه.../ چشمان درشت دختر تبری/ بارانی بود.
(جلیل قیصری)

(25)

داگ انگنمه ماهی بئیرم

ماه تنای زخمی بوه
دریوی غمیره بشکسته.

Däg angətame māhi bairəm/ mähə tənäyi zakhmi bave/ deryoyə ghamirə beshekasse.

ترجمه: قلاب انداختم ماهی بگیرم/ تنهائی ماه زخمی شد/ بغض دریا شکست.
(جلیل قیصری)

(26)

چتی وا بيمو؟
سر و چش بورد و
بشته کلا ر.

Chəti vā bimo/ sar o chəsh bavərd o/ beshte kalā ra.

ترجمه: این چه بادی بود؟/ عقل و بینایی را با خود برد و/ کلاه را جا گذاشت.
(شیون نوری)

(27)

قشقد چونه
تنه یاد
کی مه دل مهمون وونه!

Ghashghed chunne/ tənə yād/ key mə delə mehmun vune!

زاغ چه می داند/ که یاد تو/ چه وقت مهمان دلم می شود!
(قنبر یوسفی)

(28)

چه نزنه؟
چه نخونه؟
نکنه شعر ورگ چش
ته غم رمه ر
نظر ها کرده؛
گالش.

Che nazenne?/ che nakhonne?/ nakene sherə vərgə chesh/ tə ghamə ramə rə/ nazar
häkerde;/ Gälesh.

چرا نمی‌نوازی؟/ چرا نمی‌خوانی؟/ نکند چشمانِ گرگیِ شعر/ رمه اندوهت را/ چشم زده باشد؛/ گالش.
(قنبر یوسفی)

□

وبسایت وِ رَگ، پایگاه ادبیات و فرهنگ گیلک در اینترنت است. شما نیز می‌توانید نویسنده یا به‌وجود آورنده مطالب و
گزارش‌ها و سایر مطالب این پایگاه باشید.

www.varg.ir
varg_ir@yahoo.com

فروردین 1385 هجری شمسی